

VANDSTÆR 2026. Rapport fra årets optælling.

(Foto Torben Hvid)

Indledning.

Det er tredje år, DOF Østjylland gennemfører en vintertælling af Vandstær. Første gang skete 2024, i samarbejde med DOF Sydøstjylland, og det gjorde vore to lokalafdelinger igen i år.

Projektet blev introduceret igennem lokalforeningens hjemmeside og på Facebookgruppen DOF Østjylland. Her kunne spørgsmål og kommentarer fremføres til støtte for optællingen.

Feltudvalget stod for afviklingen.

Optællingen fandt sted i uge 6-7, fra 1.-16. februar 2026.

Resultater.

Observationerne blev lagt ind på DOF basen, og herfra er resultatet gjort op.

Kommune		Vandløb		Lokalitet		Antal (bedste skøn)
Århus Syd		Giber å		Skovmøllen oa.		3
		Århus å		Pinds mølle		1
				Fusvad		1
		Varnabækken		Thorsmølle		1
Århus Vest		Århus å		Harlev mølle		1
		Lyngbygård å		Labing mølle		1
				Snåstrup mølle		1
		Voldbæk		Brabrand		1
Århus Nord		Egå		Gråmølle oa.		1
		Spørring å		Spørring		3
Silkeborg		Gudenå		Papirfabrikken oa.		2
		Salten å		Lystrupminde		5
		Lemming å				1
		Funder å				2
				Bryrup		1
				Katrinedal		1
		Milling bæk		Ståen sø		1
Skanderborg		Tåning å		Fuldbro		2
		Gudenå		Ry mølleå		1
Favrskov						
		Lilleå		Rønbæk i Hinnerup		1
		Granslev å		Pøt mølle		2
Randers						
Norrdjurs		Nimtofte å		Nimtofte		1
		Ørum å		Ørum		1
		Hevring å		Nørager		2
Syddjurs		Rosenholm å		Hornslet		1
		Ulstrup å		Ørnbjerg mølle		1
		Mølleå		Strandkær		2
				Stubbbe sø		1
Odder		Odder å		Odder oa.		3
						n= 45

Årets optælling kan sammenlignes med sidste år:

Vandløb	DOFbase-lokaliteter	Antal Vandstære
Spørring Å	Spørring Å Spørring – Lilleåen, Spørring Å opstrøms Spørring	2 – 4
Lilleåen	Kollerup Vandmølle/Mølleskov	1
Lyngbygårds Å	Snåstrup Mølle ved Lyngbyg.å	2
Aarhus Å	Harlev Mølle, Kollens Mølle (Jeksen Bæk)	2
Egåen	Egåen Gråmølle – Egå Engsø, Egåen Kasted – Nymølle	2
Giber Å	Skovmøllen ved Giber Å, Giber Å Skovmøllen – havet, Moesgård Storskov	1 – 2
Thorsbæk	Thorsmølle/Thorsbæk/møllesøer	1
Gudenåen	Silkeborg Papirfabrik (slusen)	1
Lystrup Å	Lystrup Å, Kulsø – Salten Å	3
Gjern Å	Søbyvad/Mølkær	1
Granslev Å	Granslev Å/ådal Søbygård Sø-Vrangstrup, Pøt Mølle og bæk, Pøt Mølle Skov, Voermølle Bakker	3 – 4
Ry Møllekanal	Lillesø og Ry Møllekanal, Ry	1 – 2
Ørum Å	Kni/Ørbæk	1
Hevring Å	Hevring Å Tustrup-Nymølle-Nielstrup	1
Nimtofte Å	Nimtofte Å, Nimtofte	1 – 2
Ulstrup Å	Ulstrup Ådal	1
Hovmølle Å	Stubbe Enge øst for Stubbe Sø, Stubbe Sø	1 – 2
Samlet resultat		25 – 32

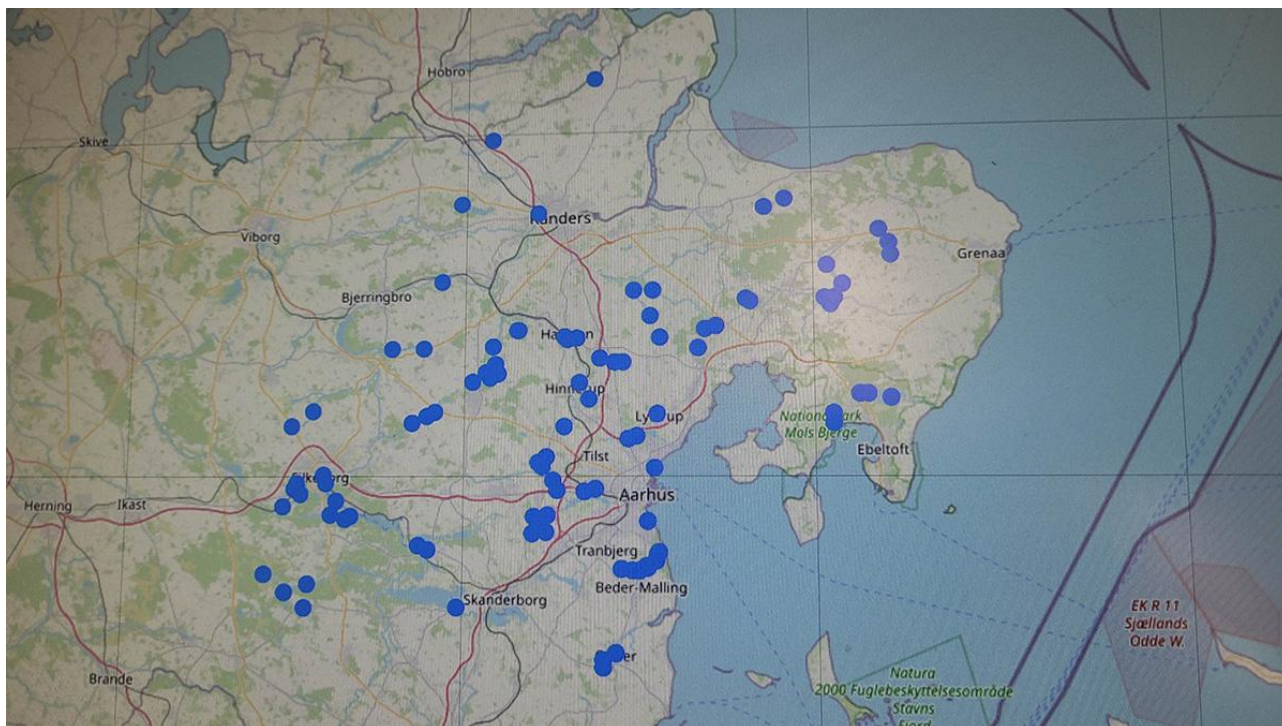
(2025)

Heraf ses, at der i år er blevet set flere individer af Vandstær på flere lokaliteter, og med visse sammenfald de to år.

Fund i år inkluderer alle kommuner, på nær Randers, til gengæld kom Odder kommune på.

Det samlede billede er, at optællingsområdet i DOF Østjylland er blevet godt afsøgt og dækket, takket være indsatsen fra 75 engagerede fugletællere !

Af vedlagte kort ses, hvor der er rapporteret både sete Vandstære og ikke observerede

Og af dette skema ses lokaliteter, hvor der i år ikke blev observeret Vandstær (NUL-observationer)

Disse fremgår også af skemaet i slutningen af rapporten.

Diskussion.

Vandstæren ankom til forventet tid i midten af oktober og indfandt sig på deres vinteropholdssteder indenfor den første månes tid.

Optællingen i begyndelsen af februar følger de tidligere års optællinger. Det gør optællingen sammenlignelig med forrige år, er koordineret med Sydøstjylland og sker på et tidspunkt af året, hvor Vandstærene har etableret deres føde- og opholdsterritorier.

Første uge bar præg af sne og kulde, vejret blev lidt mildere i uge 7. Så det blev en rigtig vinter oplevelse for deltagerne at komme i felten.

De mindste vandløb med ringest strømføring frøs til efter nytår og det førte til, at Vandstæren blev ført sammen på færre steder, og i kortere afstand fra hinanden. På 10 lokaliteter blev set mere end et individ.

Organisering.

I år organiseredes optællingen således, at optællere fra sidste år fik en email med en opfordring om at deltage igen i år. Efter første uge gjorde Feltudvalget en status over

hvor og hvor mange observationer, der var gjort og hvor mange observatører havde været i felten. Vi konstaterede at man var godt i gang. I anden uge gik udvalget i kontakt med et antal deltagere og fik aftalt en mere detaljeret afsøgning af lokaliteter /vandløbsstrækninger, som der manglede registreringer, eller det kunne være spændende at opsøge.

Afsluttende bemærkninger.

Med mindst 75 fuglefolk i felten blev det til en rigtig god dækning af Østjylland i år. Feltudvalget afprøvede en mere styret måde at organisere optællingen, og det har vi fået god respons på.

Til sidst:

Vi vil gerne takke alle jer, der har brugt tid og kræfter på at lede efter Vandstære og registrere jeres resultater i DOFbasen. Uden jeres engagement og store indsats havde vi ikke fået dette års overblik over vinterbestanden af Vandstære i Østjylland. En særlig tak skal igen lyde til Nina Rosendahl Larsen, der er DOF's artskoordinator for Vandstær og koordinator for vandstæretællingerne i DOF Sydøstjylland, for inspiration og sparring i hele forløbet. Har deltagere betragtninger eller spørgsmål til næste års optællinger, så modtager vi meget gerne kommentarer.

Mvh.

Feltudvalget ved

Gøran Jakobsen

Torben Hvid

Kommune		Vandløb		Lokalitet		0 OBS.
Århus Syd		Århus å		Kollen mølle		0
		Giber å		Skalbjerger		0
				Mårslet		0
Århus Vest				Borum		0
				Ristrup		0
Århus Nord						
		Skader å		Estrup birke		0
				Mygind skov		0
				Risskov		0
Silkeborg						
		Gjern å		Gjern		0
				Søbyvad		0
				Funder bk.		0
		Møllebæk		Silkeborg		0
		Foldbæk		v. Slåen sø		0
				Brassø		0
Skanderborg						
Favrskov						
				Ulstrup		0
		Borre å				0
		Lilleå		Grundfør		0
				Voer mølle		0
				Hadsten		0
Randers		Skals å		Fussingø		0
		Kastbjerg å				
				Ejstrup mølle		0
				N. Hornbæk		0
Norddjurs		Nimtofte å				0
		Ørum å				0
Syddjurs		Rosenholm å		Hornslet		0
				Femmmøller		0
		Ulstrup å		Ulstrup		0
		Ryom å		Kolind		0

Odder						